

CVETOMIRSKI:

S Šmarne gore.

drugem nadstropju, ravno pod menoj, stanuje pri svojih starših desetletna hčerka Fanča, zlatokodrast, sinjeok otrok, tako poreden in nemiren kakor velik, živahen citronček. Fanča hodi že precej časa v šolo in se uči zdaj ravno nemško; mnogokrat jo gledam, kako sloni z abecednikom v rokah pri oknu, in poslušam, kako deklamira s svojim zvonkim, čistim glaskom:

»Miza — Tisch... Riba — Fisch...«

Kadarkoli pa me zapazi Fanča nad seboj, preneha takoj z deklamacijo in se skrije naglo nazaj v sobo; časih se nato dolgo na glas hihita, pokuka zopet pri oknu in se ozre navzgor...

Fanča se nikdar dolgo ne uči, nemščine še celo ne; »kadar bom velika gospodična, takrat bom že znala govoriti nemško,« se je opravičevala zadnjič pred menoj. Samo skakala bi vedno semtertja po sobi in se prepirala, kadar ji ni kaj prav. Ni dolgo tega, ko ji je kupila mati nove, rumene čreveljčke, tako lične in srčkane, da jih je bilo veselje pogledati; ali Fanči so se zdeli pretesni. To je bilo krika in vrišča pod menoj!... Tudi z našo ozko ulico ni Fanča kar nič zadovoljna. — »Vidiš pa zato lahko dol na Ljubljano!« ji je oporekla oni dan mati. — »Kaj tisto!... Ah, mamika, preselimo se že vendar enkrat odtod proč!« je predlagala materi...

Če sije ob nedeljah popoldne solnce malo gorkeje kakor ponavadi, se odpravi Fanča z materjo in z bratom Lojzom gotovo v Tivoli ali pa na Rožnik. Ko se vrnejo zvečer domov, je Fanča vedno močno utrujena in izmučena; časih jo pa hoja prav nič ne izdela, in takrat pripoveduje Fanča: »Ampak na vrtiljaku sem tudi bila... konjička sem jezdila, rdečega konjička...«

Pred dobrim tednom je bil nedeljski popoldan še posebno lep; slonel sem pri oknu in čital. Zdajpazdaj se je prikazala nad menoj, nad mestom, jata golobov, s svetlimi, od solнца pozlačenimi perutnicami nemirno vršaje, in mi je izginila preko Ljubljane nad zelenečimi kostanji Zvezde v nedogled. Kar se odpre nanagloma okno pod menoj in pokuka venkaj Fanča; oblečena je bila tako praznično kakor še nikdar in je imela na glavi širok, bel slamnik.

»Kam pa?« sem jo vprašal.

»Na Šmarno goro...«

»Pa menda ne sama?«

»Kaj še!... Mamika in Lojz tudi...« Nenadoma se je zahihitala.

»Čemu pa vi ne grete ven?«

»Nimam časa...«

Popravila si je z rokami zlate kodre, ki so ji silili izpod slamnika na čelo.

»Ali imate radi rože?« me je vprašala.

»Neizmerno!«

»Katere najrajši?«

»Šmarnice in spominčice...«

Razveselila se je.

»Torej vam prinesem s Šmarne gore rož... šmarnic in spominčic cel šopek...«

»Fanča!... Zdaj pa pojdimo že enkrat!« sem začul v tem materin glas, in Fanča je izginila od okna...

Še nobeno nedeljsko popoldne se nisem dolgočasil tako silno kakor takrat; komaj sem čakal mraka in noči; ne čitati — ne pisati se mi ni zljubilo več.

O mraku sem sedel k oknu in gledal na ulico; ali od nikoder še ni bilo izletnikov, od nikoder se ni prikazal Fančin beli, široki slamnik.

Že se je popolnoma stemnilo, prižgal sem svetilnico in se naslonil ob mizo. Pusto mi je bilo pri srcu, sam nisem vedel, zakaj; naposled sem pričel hoditi v odmerjenih korakih gorindol po sobi, od okna do vrat in zopet nazaj. Mislil sem na šmarnice in spominčice, ki mi jih prinese Fanča s Šmarne gore...

Zunaj na stopnicah so se oglasili tedaj nagli, plešoči koraki.

»Fanča gre,« mi je zagomazelo toplo po hrbtu navzdol.

Sunkoma so se odprle duri na stežaj, in v mojo sobo je planila Fanča, vsa potna in zasopla:

»Prinesla sem vam rož...«

Kakor da me je pobožala prijazna mehka roka, mi je bilo.

Fanča je pristopila k mizi.

»Za spomin s Šmarne gore... Tukaj šmarnic in spominčic cel šopek.«

In podala mi je opojno dišeč šopek.

Komaj da sem se zahvalil, je odprla Fanča zopet duri in odbrzela po stopnicah navzdol...

Jaz pa sem šel v gospejino sobo po veliko japonsko vazo, v katero sem spravil šmarnice in spominčice. Tako imam zdaj v svoji sobi v kotu poleg knjig, šmarnic in spominčic cel šopek, ki mi bo s svojim vonjem sladil moje grenke dni...

